

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS NUTARTIS

2021 m. vasario 26 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski, Gedimino Sagačio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2021 m. vasario 18 d. gautu **atsakovo V. D.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. lapkričio 24 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė :

Atsakovas V. D. padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. lapkričio 24 d. nutarties civilinėje byloje pagal ieškovės L. N. ieškinį atsakovui V. D. dėl akcijų pirkimo-pardavimo sutarčių negaliojimo bei atsakovo priešieškinių dėl akcijų pirkimo-pardavimo sutarčių pripažinimo galiojančiomis, trečiasis asmuo uždaroji akcinė bendrovė „Dengista“. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK** 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK** 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK** 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio 2** dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde teigiama, kad teismai susiejo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir **CK**) 1.93 straipsnio 4 dalyje minimą vengimą sudaryti notarinį sandorį su ieškovės veiksmais iki sandorio sudarymo, tačiau ne po jo. Atsakovo nuomone, darydami tokias išvadas teismai netinkamai aiškino minėtą teisės normą tiek lingvistiniu, tiek loginiu požiūriu, o Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimų dėl teisės normos taikymo šiuo konkrečiu aspektu nėra. Aiškinant lingvistškai **CK 1.93 straipsnio 4** dalies būtinąją sąlygą „kita sandorio šalis vengia įforminti sandorį notarine tvarka“ akivaizdu, kad įstatymo leidėjas šioje normoje vartoja esamąjį laiką, o ne būtajį kartinį ar būtajį dažninį. Reiškia, šios sąlygos galiojimas siejamas su vengimu įforminti sandorį dabartyje, t. y. ieškinio pateikimo teismui metu, o ne su praeityje buvusiais įvykiais prieš paties sandorio sudarymą. Jei būtų taip, kaip šią normą aiškino teismai, teisės norma turėtų skambėti „kita sandorio šalis vengė įforminti sandorį notarine tvarka“. Nors apeliacinis teismas nurodė, kad ieškovei jau pareiškus ieškinį dėl sandorio pripažinimo negaliojančiu, ši aplinkybė negali būti vertinama kaip vengimo įforminti sandorius įrodymas, tačiau tokia teismo pozicija prieštarauja kasacinio teismo aiškinimui, kuriame nurodoma, kad šalies pozicija byloje taip pat patvirtina nenorą sudaryti ginčijamo buto privatizavimo (pirkimo – pardavimo) sutartį. Teismas panaikino sandorius **CK 1.93 straipsnio** pagrindu, tačiau neišsprendė restitucijos klausimo. Nors Vilniaus apygardos teismas savo procesiniame sprendime pripažįsta aplinkybę, kad akcijų pirkimo sutartyse nurodyta, jog akcijų kaina yra sumokėta, tačiau jau kitame sakinyje nurodo, kad tokio įrodymo nepakanka. Toks vertinimas pripažintinas ne objektyviu, o subjektyviu, nes paneigia byloje esantį rašytinį įrodymą, patvirtintą abiejų šalių parašais. Todėl teismas pažeidė **CPK** 178 ir 185 straipsnius.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai nepatvirtina **CPK 346 straipsnio 2** dalyje nustatytų kriterijų kasacijai. Kasaciniame skunde neužtenka vien tik nurodyti, kad teismas pažeidė teisės normas, šiuos teiginius būtina pagrįsti kasacijos pagrindą atskleidžiančiais teisiniais argumentais, o šiuo atveju kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, jog egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiamas nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiamais teismų procesiniais sprendimais bei nepagrindžiama, kad teismų praktika nurodytu klausimu yra nevienoda.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka **CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto** reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti (**CPK** 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis (**CPK 350 straipsnio 4** dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso

kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti V. D. (a. k. (duomenys neskelbtini) 75 Eur (septyniasdešimt penkių eurų) dydžio žyminį mokestį, sumokėtą 2021 m. vasario 17 d. Swedbank banke, mokėjimo nurodymas Nr. 10.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Andžej Maciejewski

Gediminas Sagatys

Algirdas Taminskas